

Hospodářské noviny, 28. ledna 2003

Světové sociální fórum v Porto Alegre je festivalem různorodosti

Moderní vestibul univerzity je plný diskutujících lidí ze všech koutů světa. Vyměňují si navzájem letáky a knížky, divoce gestikulují, občas se v davu objeví i vlajka. "To je babylón," kroučí hlavou mladá americká novinářka, pozorující děj z vyššího patra. Dodejme, že výborně fungující "babylón". Tak by se dala výstižně popsat atmosféra panující v uplynulých sedmi dnech v brazilském Porto Alegre.

Toto jihoamerické město již potřetí hostí Světové sociální fórum, největší setkání odpůrců globalizace a aktivistů nevládních organizací všeho druhu. "Smyslem fóra je hledat alternativy k současné politické, ekonomické a sociální situaci ve světě," říká Candido Grzybowski, jeden z organizátorů fóra. Setkání, které dnes končí, se proto koná již tradičně ve stejném termínu jako Světové ekonomické fórum v Davosu.

Sto tisíc účastníků

Diskutovat, protestovat nebo poslouchat některé ze stovek seminářů a konferencí sem letos přijelo přes sto tisíc účastníků z celého světa. Na stejném místě tu najdete bojovníky za práva homosexuálů, palestinské aktivisty, odpůrce Světové obchodní organizace, zastánce esperanta, ochránce velryb či představitele původních obyvatel Jižní Ameriky. Výsledkem je gigantická akce, která v brazilském prostředí často nabírá podobu karnevalu.

Asi jen tady můžete potkat tradičně oblečeného palestinského aktivistu s duhovým odznakem za toleranci lesbiček a gayů na hrudi.

Fórem žije celé město. Vedle různých rozprav navíc neustále probíhá celá řada akcí přímo na ulicích. "Demonstrace na podporu kubánského režimu? Prosím, nastupujte do autobusu," naviguje hezká Kubánka dva mladé Argentince ověšené vlajkami s vyobrazením Che Guevary. Kousek opodál probíhá vášnivá výměna názorů mezi Izraelci s jarmulkami na hlavě a palestinskými aktivisty.

Heslem je různost

Porto Alegre je různorodé a tuto různorodost ctí. Angličtina tu zdaleka není hlavním jazykem, právě naopak. Hned první den si diváci vynutili tlumočení anglicky hovořícího mírového aktivisty Tariqa Aliho. "Mluvíme různými jazyky, ale stejným srdcem," začal Ali svůj již tlumočený projev.

Celá akce je přes svůj rozsah dobře připravená. Mezi konferenčními centry neustále jezdí zvláštní autobusy, na veřejných prostranstvích jsou orientační mapy. "Fórum má pro město samozřejmě ekonomický přínos, hlavně však o Porto Alegre dnes ví celý svět," říká bývalý starosta města a novopečený ministr brazilské vlády Olívio Dutra.

Různorodý dav se v průběhu fóra dvakrát sjednotil. Poprvé při velké demonstraci proti válce v Iráku a podruhé, když do města zavítal nedávno zvolený brazilský prezident Inácio Lula da Silva. Jeho projev byl několikrát přerušován téměř fotbalovými chorály "olé, olá, Lula!" Když mluví Lula, jako by všichni rozuměli.

Autor: René Kubášek
Porto Alegre